

Toelichting titel 5 Stimuleren Elektrisch Varen in Fryslân

Algemeen

De provincie Fryslân heeft de regeling Elektrisch Varen in het leven geroepen, omdat zij het elektrisch varen op de Friese wateren wil bevorderen. Elektrisch varen is een onderdeel van het 100.000 voertuigenplan. De ambitie van dit plan is dat in 2015 in de drie Noordelijke provincies 100.000 voer- en vaartuigen op duurzame brandstoffen rijden of varen. Elektrisch varen is ook een belangrijk onderdeel binnen Friese Meren. De Friese inzet op duurzame energie draagt bij aan een nog beter leefmilieu, het vergroten van de werkgelegenheid en het versterken van een duurzaam innovatie imago van Fryslân.

Het doel van de regeling Elektrisch Varen is dat er al vanaf het vaarseizoen 2009 meer elektrisch aangedreven boten op de Friese Wateren varen. Omdat het gaat om elektrisch varen in de provincie Fryslân komen voor deze regeling alleen boten in aanmerking die hun thuishaven in Fryslân hebben.

Particulieren en bedrijven kunnen subsidie krijgen voor de aankoop van een nieuwe elektrisch aangedreven boot of de inbouw van een elektrische aandrijving. Dit laatste kan gebeuren in een nieuwe of een bestaande boot, waarbij het dan gaat om vervanging van een bestaande diesel- of benzinemotor. Ook een hybride systeem (diesel/benzinemotor gecombineerd met elektromotor) komt onder bepaalde voorwaarden voor subsidie in aanmerking.

De elektrische aandrijving dient professioneel te worden ingebouwd volgens een kwaliteitsnormering. Om de kwaliteit van de systemen te waarborgen wordt er een eindcontrole uitgevoerd en pas wanneer de aandrijving voldoet aan de gestelde normen wordt de subsidie uitbetaald.

Artikel 44

In dit artikel wordt beschreven welke activiteiten subsidiabel zijn. Het gaat concreet om meer elektrisch aangedreven schepen op de Friese wateren al vanaf vaarseizoen 2009. Dit tracht de regeling te realiseren door het subsidiëren van elektrische aandrijvingen in boten. Het kan gaan om zowel nieuwe als bestaande boten. Bij de laatste gaat het vooral om het vervangen van de bestaande diesel of benzine-aandrijvingen voor een elektrische aandrijving. Het kan echter ook gaan om het plaatsen van een elektrische aandrijving in een boot waar nog geen vorm van mechanische aandrijving aanwezig was. Zoals het plaatsen van een elektromotor in een voormalig wedstrijdskûtsje die nu ingezet gaat worden bij evenementen. Of om het plaatsen van een elektrische aandrijving in een nieuwe (nog aan te kopen) boot. Het gaat puur om binnenboord of onderwater motoren. Motoren die afneembaar zijn van het vaartuig zoals buitenboord motoren vallen buiten de regeling. Parallel/gemengde hybride vaartuigen komen alleen voor subsidie in aanmerking indien de verbrandingsmotor geschikt is voor het gebruik van biodiesel.

Artikel 45

De regeling is bedoeld om zoveel mogelijk elektrische boten in de vaart te brengen. De regeling is dan ook bedoeld om particulieren te stimuleren te kiezen voor een elektrische aandrijving in hun boot. Daarnaast stimuleert de regeling bedrijven om bij hun bedrijfmatige activiteiten te kiezen voor een elektrisch aangedreven vloot. Hierbij doelt de regeling op verhuurschepen, schepen in te zetten bij evenementen of onderhoudsschepen. Het hebben van een vaste ligplaats in Fryslân is een belangrijk criterium. Daaronder valt ook een ligplaats van een voor verkoop bestemd vaartuig, in de regel bestemd voor het maken van proefvaarten.

Lid 2 van dit artikel bepaalt dat de subsidie moet worden aangevraagd middels een door gedeputeerde staten vastgesteld aanvraagformulier zowel aan te vragen bij de provincie middels www.fryslan.nl/schoonvaren als via de afdeling Economie, Recreatie en Toerisme. De subsidie moet binnen een bepaalde periode, die door gedeputeerde staten wordt bepaald, worden aangevraagd. Dit betekent dat de regeling op een bepaalde datum wordt opengesteld, vanaf die datum kunnen aanvragen voor subsidie worden ingediend. De regeling kan vervolgens ook door gedeputeerde staten worden gesloten. Aanvragen die buiten deze periode bij de provincie zijn ingediend worden niet in behandeling genomen.

In het derde lid wordt geregeld dat de aanvragen in volgorde van binnenkomst worden behandeld. Bepalend hierbij is dat de aanvraag compleet moet zijn, dus niet volledige aanvragen worden teruggestuurd met het verzoek ze aan te vullen. Als datum van binnenkomst geldt dan de datum waarop de volledige aanvraag bij de provincie is ingekomen. Voor deze regeling is een bepaald budget beschikbaar. Dit is het subsidieplafond. Wanneer dit plafond is bereikt, dan worden de overige aanvragen afgewezen. Indien op dezelfde dag meerdere aanvragen binnenkomen en op die dag het subsidieplafond bereikt wordt, dan wordt de onderlinge rangschikking van die aanvragen door loting bepaald. Binnen acht weken na ontvangstbevestiging ontvangt de subsidieaanvrager een oordeel over de aanvraag. Het bestuur van de Stifting Elektrysk Farre Fryslân adviseert de provincie Fryslân bij de beoordeling van de aanvragen. De Stifting Elektrysk Farre Fryslân is een onafhankelijke stichting met als doel het stimuleren van elektrisch en hybride varen in Fryslân. Het bestuur kent een brede samenstelling met vertegenwoordigers van natuurorganisaties, kennisinstellingen en bedrijfsleven.

Artikel 46

De boot dient zoveel mogelijk te varen op de Friese wateren. Daarom komen alleen vaartuigen in aanmerking met hun thuishaven in de provincie Fryslân. Het kan gaan om een ligplaats aan huis of om een ligplaats in een haven. In geval van het laatste hoeft de aanvrager niet per se een woonadres binnen de provinciegrenzen te hebben. Onder vaste ligplaats vallen ook de ligplaatsen van demonstratieschepen of schepen bestemd voor verkoop.

De installatie moet worden uitgevoerd door een daartoe uitgeruste professionele onderneming, volgens een vastgestelde kwaliteitsnormering. Zelf inbouwen van een installatie is niet subsidiabel.

De aanvrager mag voor het moment van aanvragen nog geen verplichtingen zijn aangegaan. Na ontvangstbevestiging mag wel gestart worden met de subsidiabele activiteiten. Deze zijn echter wel voor eigen risico van de aanvrager want een ontvangstbevestiging geeft nog geen zekerheid over subsidieverlening.

Hybride aandrijvingen komen in aanmerking voor subsidie maar daarvoor gelden wel aanvullende eisen. Het vaartuig met hybride systeem moet minimaal 4 uur aaneengesloten elektrisch kunnen varen op kruissnelheid (60% van de rompsnelheid van de boot). Bij seriehybride aandrijvingen van 6kW of meer moet het netto af te geven elektrisch vermogen van de generator maximaal 60% zijn van het geïnstalleerde elektrische aandrijfvermogen.

Artikel 47

De hoogte van de subsidie is afhankelijk van het type motor en het vermogen. De kosten van de installatie zelf hebben geen invloed op de subsidiehoogte.

In het tweede lid staat aangegeven dat de hoogte van de subsidie kan worden aangepast om te voldoen aan Europeesrechtelijke bepalingen voor staatssteun. Het verlenen van steun of ander voordeel aan 'economische activiteiten' kan duiden op staatssteun. Dit begrip wordt ruim geïnterpreteerd binnen de Europese regelgeving. Steun is verboden, maar de Europese Commissie heeft uitzonderingen geformuleerd in diverse regelgeving. Voorbeelden hiervan zijn:

- de algemene groepsvrijstellingsverordening (Verordening (EG) nr. 800/2008 van 6 augustus 2008), waarin verschillende categorieën van steunverlening onder voorwaarden zijn vrijgesteld van aanmelding bij de Europese Commissie;
- de-minimisverordening (Verordening (EG) nr. 1998/2006 van 15 december 2006). Op grond van deze verordening kan onder voorwaarden zonder aanmelding bij de Europese Commissie aan een onderneming maximaal € 200.000,- steun worden verleend over een periode van drie belastingjaren, waarbij rekening moet worden gehouden met overige steun die de onderneming in de betreffende periode heeft ontvangen van overheden. Of een onderneming in aanmerking komt voor steunverlening op grond van de de-minimisverordening moet blijken uit een door de ondernemer ingevulde en ondertekende Verklaring de-minimissteun.

Indien bij de subsidieverstrekking op grond van deze uitvoeringsregeling sprake is van staatssteun, moet worden beoordeeld of de steun past binnen de Europese kaders voor staatssteun. De subsidie zal alleen dan worden verstrekt indien zij past binnen voornoemde kaders. Dit kan gevolgen hebben voor de hoogte van de subsidie.

Artikel 48

In dit artikel worden de verplichtingen van de subsidieontvanger gesteld. Deze vloeien rechtstreeks uit de doelstelling van deze regeling: meer elektrisch aangedreven vaartuigen al vanaf vaarseizoen 2009. Daarom geldt een beperkte termijn van drie maanden om de activiteit uit te voeren. Gerekend vanaf de datum van het besluit tot subsidieverlening.

Om de aandacht voor elektrisch varen te vergroten en andere waterrecreanten bewust te maken dat het vaartuig elektrisch aangedreven is, dient dit aan de buitenzijde van het vaartuig kenbaar gemaakt te worden. Hiervoor stelt de provincie middelen beschikbaar.

Artikel 49

De subsidieaanvrager heeft na de datum van toekenning maximaal drie maanden de tijd de activiteit daadwerkelijk te realiseren. Na realisatie van het project zal door de provincie Fryslân een controle worden uitgevoerd of de activiteit voldoet aan de gestelde criteria en verplichtingen. De provincie kan deze controle door derden laten uitvoeren.

Pas als na controle is vastgesteld dat de activiteit voldoet aan alle gestelde criteria en verplichtingen zal de subsidie definitief worden vastgesteld en worden uitbetaald.